

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Копотун Ігор

*доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України,
головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем
запобігання кримінальним правопорушенням Донецького державного
університету внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна*

Мединська Наталія

*доктор філологічних наук, професор, проректор з наукової роботи
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»,
м. Рівне, Україна*

У зв'язку з російською агресією в Україні зруйновано тисячі навчальних закладів різних рівнів, пошкоджені бібліотеки, лабораторії, обладнання, спортивні зали, гуртожитки, подвір'я вишів, шкіл та дошкільних закладів освіти.

3798 закладів освіти постраждали від бомбардувань та обстрілів. 410 з них зруйновано повністю. Агресор стверджує, що наносить удари виключно по військових об'єктах нашої країни. Міністерство освіти і науки збило численні факти та аргументи, які спростовують це твердження: російські війська руйнують школи та університети, дитсадки і дитячі будинки.

Кожна сьома школа в Україні на сьогодні пошкоджена внаслідок повномасштабного вторгнення. Про це під час форуму «Україна. Рік 2024» розповів заступник міністра освіти та науки Євген Кудрявець, повідомляє «Укрінформ». За його словами, Світовий банк оцінює вартість відновлення освітньої інфраструктури України у майже 14 мільярдів доларів. Водночас частина пошкоджених закладів відновленню не підлягає. Як наголосив заступник міністра: «Руйнування освітньої інфраструктури порушує доступ дітей і молоді до освіти. Це впливає на якість навчання, їхню соціалізацію й інтегрованість у суспільство.

Майже мільйон дітей перебувають на дистанційному навчання, коли вони взагалі не можуть мати персональної комунікації, соціалізації зі своїми друзями та вчителями. Ще мільйон мають доступ до змішаної форми навчання. Це означає, що вони не можуть постійно навчатися вживу, але мають можливість іноді відвідувати школу», – розповів Кудрявець.

У Запоріжжі та Харкові з 1 вересня відкрилися підземні школи, щоб в навчальному році діти могли здобувати освіту в змішаному форматі. Освітняни зі Львова зібрали понад 1 млн грн для миколаївського ліцею №55. Це буде єдина школа в районі з обладнанням укриттям та можливістю офлайн-навчання.

Незважаючи на повномасштабну війну, щоденні жахливі обстріли, які руйнують все, що було збудовано не одним поколінням людей, зокрема приміщення навчальних та корпуси наукових закладів, проте дослідно-експериментальна діяльність продовжується, а освітній процес триває.

В умовах воєнного стану увага територіальних громадам зосереджена на безпеці, облаштуванні укриттів, відбудові пошкоджених або ж зруйнованих ворогом будівель. Освітняни, застосовуючи інноваційні форми організації освітнього процесу, ефективні педагогічні та доступні інформаційні технології, ведуть активний пошук шляхів організації навчання здобувачів освіти.

Багато закладів освіти відкрили у вільному доступі платформи зі своїми навчальними матеріалами.

Учні всієї України, які мають доступ до Інтернету, після реєстрації можуть користуватися матеріалами школи «Оптіма».

Онлайн-школи Grand-Ехро на період воєнного стану в Україні відкрила доступ до 532 кейс-уроків, які допомагають дітям навчатися, розвиватися, відволіктися від проблем, пов'язаних з війною, з користю провести час.

«Атмосферна школа» у період дії воєнного стану пропонує безоплатно долучитися до пакета «Слухач». Центр дистанційної освіти А+ проводять для всіх дітей України уроки в ZOOM [3].

Війна продемонструвала гостру потребу застосування цифрових технологій у системі освіти, завдяки яким доступ до освіти залишається безперервним.

Цифрова трансформація у сфері освіти і науки, як комплексна робота над побудовою системи цифрових рішень у сфері освіти та науки, включно зі створенням безпечного електронного освітнього середовища, забезпеченням необхідної цифрової інфраструктури закладів та установ освіти і науки, підвищення рівня цифрової компетентності, цифровою трансформацією процесів та послуг, а також автоматизацією збору і аналізу даних, дозволила нівелювати низку проблем, викликаних війною.

В планах відновлення України [4] є проекти модернізації наукової інфраструктури України, створення цифрового управління закладом освіти та платформ для навчання та інші, які стосуються освітнього простору.

У відбудовчий період планується продовження реформи Нової української школи; розбудова сучасної, доступної та безпечної мережі

закладів освіти; реалізація стратегії розвитку вищої освіти; підготовка кваліфікованих фахівців для потреб повоєнного ринку праці, а також реалізувати наступні національні проекти:

- Електронний освітній паспорт (EDID) - інформація про освітню траєкторію та документи про освіту людини в смартфоні; освітній LinkedIn з верифікованою інформацією. До освітнього паспорта буде підключено основні облікові системи: «Е-журнал» та «Е-документообіг», «Е-позашкілля» «Е-дошкілля» тощо. Відображення на порталі «ДІЯ» всієї інформації про здобувача освіти (досягнення, успішність, історія навчання).

- Єдина база освітніх даних - достовірні та актуальні дані у сфері освіти та освітня аналітика використовуються для формування політики у визначених сферах на всіх рівнях прийняття рішень. Система значно зменшить бюрократичне навантаження на систему освіти, спростить управлінські процеси та підвищить їх ефективність.

- Державна дистанційна школа (School for the Ukrainian Nation (SUN) - здобувачі освіти та педагогічні, науково-педагогічні працівники мають безперервний доступ до якісної освіти та роботи незалежно від місця перебування та зовнішніх обставин.

Таким чином, очевидно, що освіта та наука, будуть основою розвитку суспільства та одним із основних чинників економічного зростання держави, після війни мають стати фундаментом відновлення України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki>
2. Сім мільйонів дітей війни в Україні: <https://saveschools.in.ua/> <https://>
3. Офіційний сайт Чернігівської обласної державної адміністрації. URL: <https://cg.gov.ua/index.php?tp=main>
4. Плани Відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>__